

Zeszyt
sportowy

Właścicielem notesu jest:

Imię:

Nazwisko:

Wiek:

Kolor oczu:

Przyjaciele:

Ulubiony miesiąc:

Ulubiona potrawa:

Ulubione miejsce na Ziemi:

Wydawca:

Badamy / Chronimy / Popularyzujemy
polskie dziedzictwo
kulturowe za granicą

www.polonika.pl

znajdź nas:

Instytucja nadzorująca:

Opracowanie merytoryczne:
Magdalena Gutowska

Korekta: Renata Gajowiak

Opracowanie graficzne i druk:
Design Partners (designpartners.pl)

Copyright: Instytut Polonika 2021

Materiał ilustracyjny i zdjęcia:

Cyfrowe MNW; Instytut Polonika;
Polona.pl; Narodowe Archiwum Cyfrowe; depositphotos.com (alkir_dep, Cornfield, Baloncici, izakowski, photo-maru, RedDaxLuma, stokkete, ursus@zdeneksasek.com, viz-arch, vladvitek); elements.envato.com

Co to jest polonik, zabytek?

A CO TO JEST POLONIK?

Polskie zabytki można oglądać na całym świecie, bo Polacy mieszkali, pracowali i tworzyli w wielu miejscach, zostawiając po sobie mnóstwo ciekawych budowli, dokumentów, pamiątek...
To są właśnie polonika.

CO TO JEST ZABYTEK?

To dzieło człowieka. Stara i cenna rzecz lub budowla. Cenna nie tylko dlatego, że dużo kosztuje, lecz także ze względu na to, iż jest niezwykła, wyjątkowa i dzięki niej możemy wiele dowiedzieć się o minionych czasach. To pamiątka przeszłości, którą chronimy, aby kolejne pokolenia ją zobaczyły i poznały. Coś, co widzieli Twoi dziadkowie, rodzice, a co dzisiaj i Ty możesz podziwiać.

HIPPIKA,

czyli jazda konna

Czy wiesz:

Jak nazywała się ulubiona klacz marszałka Józefa Piłsudskiego? To była **KASZTANKA**.

W roku 1817 wprowadzono na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie jako zajęcia sportowe jazdę konną.

Pan Józef

Kasztanka

03.

W roku 1927 z inicjatywy Sergiusza Zahorskiego powstał w warszawskich Łazienkach Królewskich jeden z najpiękniejszych stadionów hippicznych.

04.

W roku 1928 w zawodach na hipodromie w warszawskich Łazienkach udział wzięły 124 panie oraz 69 panów, choć niektórzy twierdzą, że uczestników było zdecydowanie więcej.

Hipodrom w Łazienkach

W latach 1924–1939 ta dyscyplina była podstawą szkolenia wszystkich oddziałów w armii w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu oraz w Centrum Wyszkożenia Artylerii w Toruniu.

05.

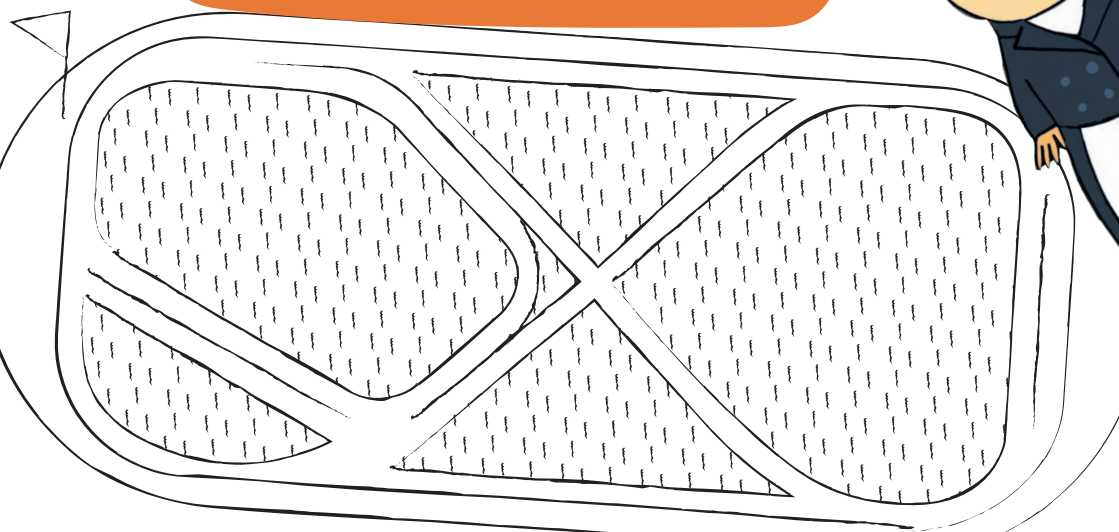
06.

Do najpopularniejszych polskich amatek należała **Maria Aniela Zandbangowa**. Zaczęła jeździć konno, kiedy miała 4 lata! Po raz pierwszy wystąpiła w 1911 r. w zawodach zorganizowanych przez nowo powstałe Równieńskie Towarzystwo Wyścigów Konnych i wygrała je na klaczy Alouette. Brała udział w konkursach we Lwowie, Równem, Warszawie, Berlinie, Sopocie i Wiedniu. Zwyciężyła też w międzynarodowym konkursie z 12 przeszkodami w Wiedniu w 1913 r., w którym uczestniczyło około 40 par z kilku krajów.

p. Maria
Aniela

Aktywność:

Tor narysowany, a na nim do dodania przeszkody – zrób trasę wyścigów konnych. Sam/sama zdecyduj, jaki będzie jej stopień trudności.

W GÓRACH TYMCZASEM...

*Każdą wielką miłość
życie z czasem rozmięka na drobne
– z wyjątkiem tej jednej:
miłości do gór.*

Jerzy Kolankowski „Pozłótki”

Wanda Rutkiewicz

Była pierwszą osobą z Polski, **pierwszą Europejką i trzecią kobietą na świecie**, której udało się zdobyć szczyt najwyższej góry świata – Mount Everest. Urodziła się w 1943 r. w Płungianach na Litwie – dziś w tej miejscowości znajdziemy ulicę nazwaną imieniem Wandy Rutkiewicz.

Wanda

!!!
Rozpoczęła naukę jako **sześcioletka** i od razu trafiła do drugiej klasy. Dostała się na studia w wieku 16 lat, a gdy je skończyła i zdobyła tytuł inżyniera elektronika, miała 21 lat! Po raz pierwszy w góry wyjechała z kolegami ze studiów. Trochę przypadkowo, dla towarzystwa. Były to Sokole Góry na Szlaku Orlich Gniazd. 12 maja 1992 r. Wanda wyruszyła o świcie z obozu IV na Kanczendzondze (8586 m n.p.m.) na swój ostatni – jak się okazało – atak szczytowy. Nie wróciła, na zawsze pozostała w górach.

Jerzy Kolankowski

„Kolan”

– lekarz, pisarz, poeta, tłumacz,
filozof, artysta malarz, taternik,
alpinista, działacz społeczny

Urodził się 17 marca 1915 r. w Szumperku
(wówczas jeszcze c.k. Austro-Węgry).
We Lwowie studiował medycynę.

W Milówce w Beskidzie Śląskim znalazł się,
mając lat 12, i tam zachwycił go góry. W latach
przedwojennych chodził głównie po Bieszczadach,
Gorganach, Czarnohorze i Beskidzie Śląskim.
Zdobywał też szczyty Tatr, Kaukazu i Alp.

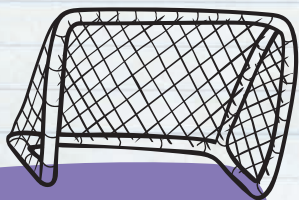
Aktywność:

Przejdź trasę w Alpach dookoła Mont
Blanc – trasa to labirynt wokół góry.

START

NAJLEPSI STRZELCY PIŁKARSCY

W ostatnią sierpniową niedzielę przed wybuchem wojny w 1939 r. na stadionie Legii w Warszawie rozegrany został wyjątkowy mecz. Reprezentacja Polski pokonała Węgrów 4:2. Wydarzeniu kibicowało 25 tysięcy widzów. Trybuny były zielone. Dlaczego? Ponieważ bardzo wielu kibiców było już ubranych w mundury...

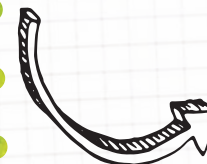
Drużynę wystąpiły w następujących składach:

**Edmund
Giemsa**

Polska:

Adolf Krzyk – Władysław Szczepaniak (kpt.), Edmund Giemsa – Wilhelm Góra, Edward Jabłoński, Ewald Dytko – Henryk Jaźnicki (Stanisław Baran), Ewald Cebula, Ernest Wilimowski, Paweł Cyganek.

Węgry:

Sziklai – Kiss, Biro – Szalay, Turay (kpt.), Dudas – Adam, Sarosi, Zsengeller, Toldi, Gyetvai.

Po II wojnie światowej trafił do Wielkiej Brytanii i tam zmarł.

Bramki zdobyli:

0:1 Gyula Zsengeller (14)
0:2 Sandor Adam (30)
1:2 Ernest Wilimowski (33)
2:2 Ernest Wilimowski (64)
3:2 Leonard Piątek (72, k.)
4:2 Ernest Wilimowski (75)

Sędzia:

Esko Pekonen z Finlandii

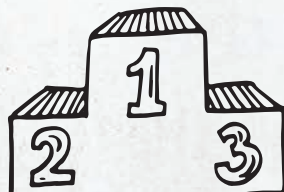
Aktywność:

Stwórz własny ranking najlepszych piłkarzy.

01.
02.
03.
04.

05.
06.
07.
08.

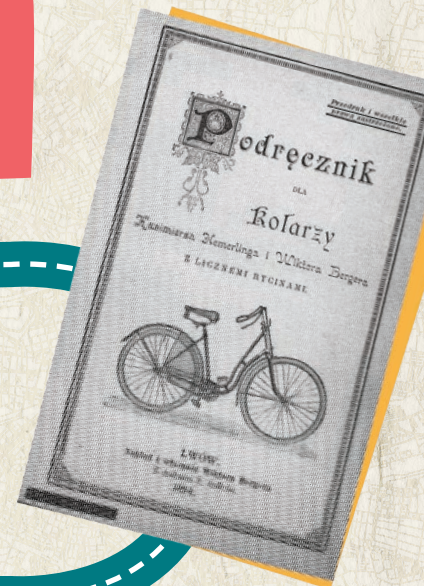

Rowerowa trasa

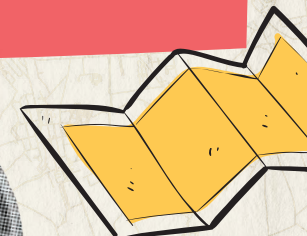

Czy wiecie, że przed II wojną światową budowano ścieżki rowerowe? **Były wykonywane także z asfaltu.**

A w 1894 r. we Lwowie powstała **400-metrowa bieżnia kolarska** wokół stadionu lekkoatletycznego. Była uznawana za najlepszy tego typu obiekt w kraju aż do końca XIX wieku.

6 kwietnia 1886 r. powołano **Warszawskie Towarzystwo Cyklistów**. W tym samym roku powstał Lwowski Klub Cyklistów, wspierany przez pierwszą w Galicji wypożyczalnię rowerów, która mieściła się w parku Wysoki Zamek. 6 lat później klub liczył już ponad **230 członków!**

Aktywność:

Jaka jest Twoja ulubiona trasa rowerowa?
Opisz jej długość, czas przejazdu i ciekawe miejsca po drodze.

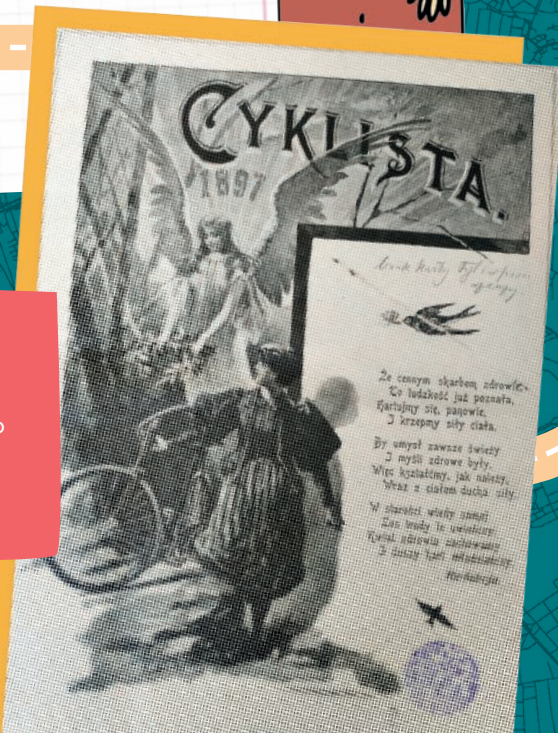
dystans:

czas:

ciekawe miejsca:

W roku 1898 wydano „Przepisy jazdy na kole na terenie miasta Lwowa”, w których zapisano: „koło każdego typu uważa się za transport lekki, w ten sposób zobowiązuje się wszystkich kolarzy dotrzymywać się przepisów ruchu dla wszystkiego transportu miasta”.

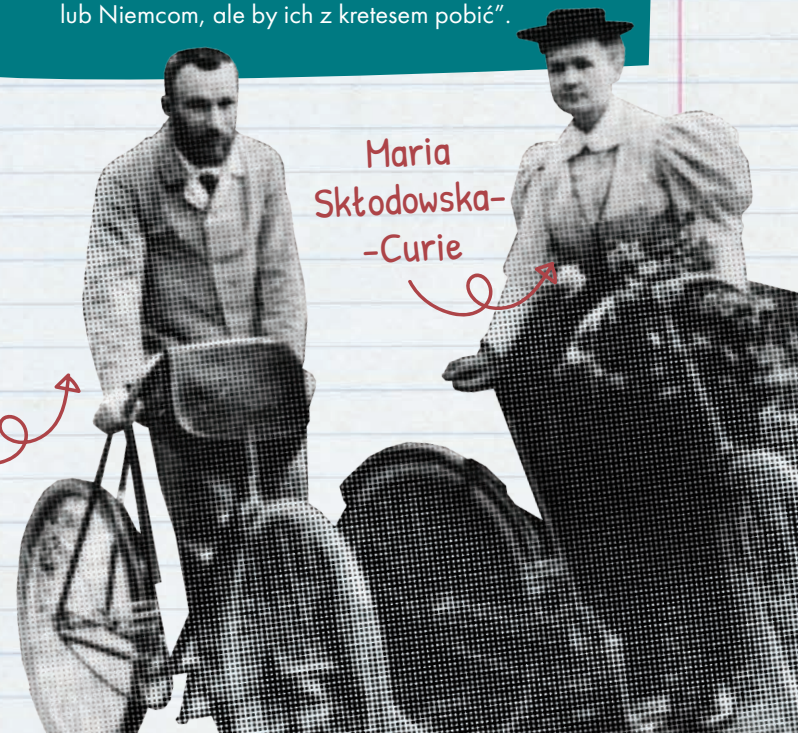
Pisarz **Henryk Sienkiewicz**
w 1896 r. napisał w literackiej
ankiecie „Cyklisty”:

„Ja, który wprowadziłem do naszej literatury powieściowej cały szereg ludzi zdrowych, wyjątkowo silnych i uczyniłem to umyślnie – muszę mieć dla wszystkich ćwiczeń cielesnych tylko słowa uznania. Rower wymaga tężych mięśni, a wyrabia przytomność umysłu, odwagę i dzielność, nie mówiąc już o tym, że stowarzysza ludzi i wytwarza w nich przymioty zbiorowe, pożądane wszędzie, a zwłaszcza u nas. W imię tego współzawodnictwa obowiązkiem naszych cyklistów jest starać się nie tylko o to, by dorównać Anglikom, Francuzom lub Niemcom, ale by ich z kretesem pobić”.

Piotr Curie

Maria
Sktłodowska-
-Curie

eeee

A TYMCZASEM W AMERYCE...

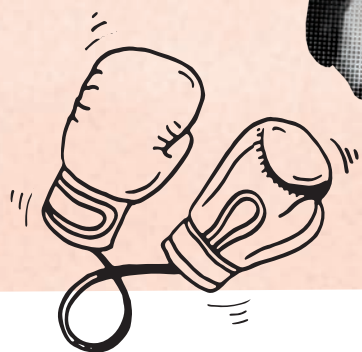
Stanley Ketchel to pięściarz polskiego pochodzenia, mistrz świata wagi średniej, który urodził się 14 września 1886 r. (jako Stanisław Kiecal) w Grand Rapids w stanie Michigan, w rodzinie polskich emigrantów.

Pierwszą – a zarazem zwycięską – oficjalną walkę Ketchel stoczył 2 maja 1903 r., prawdziwą jednak karierę sportową rozpoczął w roku 1904. Na 60 odbytych walk zwyciężył aż w 51.

Stanley Ketchel jest uznawany przez wielu znawców boks za najwybitniejszego w historii zawodnika wagi średniej. W 1954 r.

został wybrany do Ring Boxing Hall of Fame, a w roku 1990 do International Boxing Hall of Fame. Zmarł tragicznie 15 października 1910 r., w wieku zaledwie 24 lat, gdy został postrzelony w plecy.

Jego rodzice – Jan i Julia Kiecalowie – emigrowali ze wsi Sulmierzyce w ówczesnej guberni piotrkowskiej. Podczas jednej z ulicznych bójek został dostrzeżony przez byłego boksera, Maurice'a Thompsona, dzięki któremu trafił do miejscowego klubu pięściarskiego.

**Stanley
Ketchel**

"KOŁO,"

MIKOŁAJ LUDWIG

WELWOWIE
ul. Akademicka 1. 2. (obok Banku Hipotecznego)

GŁÓWNY SKŁAD ROWERÓW

z fabryki angielskiej i niemieckiej,
tutaj wszelkich części składowych, przyborów i potrzeb
do tychże — Wszystko w najlepszej jakości.

Wyłączne zastępstwo na Galicyę światowej
SINGER i Ska w Coventry.

Wyłączne zastępstwo znakomitej fabryki
DÜRRKOPF i Ska („Diana“) w Bielefeld.

Ubrania trykotowe, czapki, polniki (sweatery), paski,
buciki, podczochy.

Modne towary męskie.

Cenniki na żądanie.

Chcesz wiedzieć więcej?
wejdź na polonika.pl